

Spis treści

Wstęp	5
I. W POSZUKIWANIU POCZĄTKÓW	11
1. Przynależność językowa	11
2. Warunki zewnętrzne	18
3. Stanowisko duchowieństwa katolickiego	36
4. Stanowisko duchowieństwa ewangelickiego	46
5. Przejawy polskich postaw	56
a) Religia — język — narodowość	56
b) Rola i znaczenie pielgrzymek	65
c) Polacy na Śląsku wobec własnego języka	68
d) Czytelnictwo polskie	82
e) Znamiona ogólne postaw narodowych. Świadomość własnej przeszłości. Przejawy więzi ogólnonarodowej	85
II. KRÓTKIE LATA WIELKIEGO PRZEŁOMU 1848—1849	91
1. Rewolucja — język — narodowość	91
2. Postawy narodowe Polaków w nurcie wydarzeń	96
3. Więzy z Kościołem, duchowieństwem i polityką. Aspekty kultury	103
4. Kontakty międzyzaborowe. Refleksje ogólne	108
III. NA TRUDNYCH DROGACH	117
1. Warunki zewnętrzne. Stosunki językowe	117
2. Polonizowanie szkół elementarnych. Rola ks. Bernharda Bogedaina	122
3. Głosy opinii niemieckiej	130
4. Między niemczyzną a polszczyzną. Karol Miarka	135
5. Język a narodowość	142
a) Uwarunkowania polityczne. Stanowisko władz	142
b) Religia — język — obyczaj — narodowość	146
c) Kościół ewangelicki i Polacy ewangelicy	153
d) Kultura ewangelicka i narodowość polska	164
e) Oświata dla Polaków: po polsku czy po niemiecku?	182
f) Stanowisko kleru katolickiego	188
g) Stanowisko duchowieństwa ewangelickiego	194
h) Czytelnictwo polskie	201
6. Poczucie więzi ogólnonarodowej	206
a) Świadectwo władz pruskich	206

b) Rola studentów polskich w Prószkowie	210
c) Więzi ogólnopolskie	213
d) W perspektywie powstania styczniowego	217
e) Współczesne obserwacje polskie	226
Refleksje końcowe	234
Wykaz skrótów	238
Zusammenfassung	239